

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa,

Adam Bodnar

V. 7013.46.2019.ET

Pan
prof. Łukasz Szumowski
Minister Zdrowia

ul. Miodowa 15
00-952 Warszawa

Zwracam się do Pana Ministra w związku z niepokojącymi doniesieniami środków masowego przekazu¹, w odniesieniu do opublikowanego projektu obwieszczenia Ministra Zdrowia w sprawie wykazu leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych, które wchodzi w życie 1 lipca 2019 r.

Docierają do mnie informacje, że z powyższego wykazu leków refundowanych zostaną wykreślone dwa leki onkologiczne – cetuksymab oraz bewacyzumab stosowane w ramach programu lekowego dotyczącego leczenia raka jelita grubego w Polsce. Niniejsza zmiana oznacza, że część pacjentów chorych na raka od 1 lipca br. zostanie pozbawiona dostępu do terapii ratujących życie.

Obowiązujące dotychczas rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 30 kwietnia 2019 r. w sprawie wykazu refundowanych leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych na 1 maja 2019 r. (Dz. Urz. Min. Zdr. 2019 poz. 38), w programie lekowym leczenia zaawansowanego raka jelita grubego (ICD -10, C18- C20) zawiera wskazane leki. Pragnę przy tym podkreślić, że niniejsze leki są stosowane w tak zwanej pierwszej, drugiej i trzeciej linii leczenia u chorych nie kwalifikujących się do leczenia operacyjnego, czyli są głównym produktami leczniczymi stosowanymi przez osoby cierpiące na ten rodzaj nowotworu. Oznacza to, że dla większości chorych kontynuacja leczenia będzie niemożliwa z uwagi na brak innej, alternatywnej terapii biologicznej. W związku z powyższym obawiam się, że pacjenci będą zmuszeni zakończyć leczenie, co może bezpośrednio wpłynąć na brak kontroli choroby oraz na skrócenie ich życia.

¹ „Leki na raka skreślone z listy. Wyrok śmierci dla pacjentów?” opubl. 25 czerwca 2019 r.
<https://gazetawroclawska.pl/leki-na-raka-skreslone-z-listy-wyrok-smierci-dla-pacjentow/ar/c14-14235645>

Jak wynika z raportu przygotowanego przez Polską Koalicję Pacjentów Onkologicznych², liczba zachorowań na nowotwory złośliwe jelita grubego w Polsce wyniosła w 2013 r. 17 tys. Każdego dnia z jego powodu umiera w Polsce aż 28 osób. Niestety, Polska odnotowuje najwyższą dynamikę liczby zachorowań na raka jelita grubego w Europie. Oznacza to, że skala zachorowalności oraz umieralności z powodu niniejszego nowotworu wciąż wykazuje tendencję wzrostową. W przedmiotowym raporcie znajduje się odniesienie do publikacji Obywatelskiego porozumienia na rzecz Onkologii pt. „Nowotwór jelita grubego – dostęp do leczenia w ramach świadczeń gwarantowanych w Polsce w świetle standardów europejskich”, w której autorzy wskazują, że m.in. leki cetuksymab oraz bewacyzumab dają możliwie korzystne działanie, tj. wydłużenie czasu przeżycie całkowitego u pacjentów z zaawansowanym rakiem jelita grubego. Na wzrostową tendencję w prognozie zachorowalności zwrócono uwagę w opracowanych mapach potrzeb w zakresie onkologii³, gdzie podkreślono, że w 2029 roku w Polsce odnotowanych zostanie ponad 18,7 tys. nowych przypadków nowotworów złośliwych jelita grubego. Mając na uwadze powyższe dane, wydaje się za konieczne podjęcie działań niezbędnych do wczesnego rozpoznania raka jelita grubego oraz zastosowania odpowiedniego leczenia, w tym umożliwienie pacjentom dostępu do refundowanych leków.

Należy podkreślić, że z docierających do mnie informacji wynika, że w sprawozdaniu kwartalnym NFZ w 2018 roku odnotowano ponad 2700 chorych, którzy skorzystali z leczenia cetuksymabem oraz bewacyzumabem.

Pragnę ponadto zwrócić uwagę na podnoszone w toku debaty publicznej zarzuty dotyczące braku rekomendowanego leczenia raka jelita grubego w 3 i 4 linii. Natomiast prośby pacjentów są nakierowane na zmianę dotychczasowej sytuacji. Mając na uwadze powyższe, nie budzi wątpliwości, że proponowana zmiana wykreślenia dwóch leków onkologicznych nie stanowi odpowiedzi na głos pacjentów cierpiących na raka jelita grubego.

Mając powyższe na uwadze, w oparciu o art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2018 r. poz. 2179 z późn. zm.), zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o pilne zajęcie stanowiska w podnoszonej sprawie.

² „Sytuacja pacjentów z nowotworami jelita grubego w Polsce . Propozycja zmian”, opubl. kwiecień 2017 r. <https://pkopo.pl/userfiles/file/Raportrakjelita2017light.pdf>

³ Mapy potrzeb zdrowotnych w zakresie onkologii w Polsce, opubl. 31 grudnia 2015 r. http://www.mz.gov.pl/wp-content/uploads/2015/12/MPZ_onkologia_Polska.pdf